INTERVENCIÓN EDUCATIVA: METODOLOXÍA, ADAPTACIÓNS E SEGUIMENTO

MARZO 2017

CAFI

SANTIAGO DE COMPOSTELA

PARA COMEZAR...

- De quen é a responsabilidade da atención do alumnado con TEA nos nosos centros?
- Que implica a nivel de centro a inclusión deste alumnado?
- Podemos atendelos desde o currículo ordinario?
- Precisamos só MAD extraordinarias ou tamén son necesarias e beneficiosas as MAD ordinarias?

MEDIDAS ORDINARIAS

- Adecuación da estrutura organizativa do centro e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- Adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado.
- Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promoven a inclusión.
- Adaptacións dos tempos, instrumentos e procedementos de avaliación.
- Aulas de atención educativa e convivencia e medidas e actuacións destinadas á mellora da convivencia.
- Programas de habilidades sociais.
- Desdobramentos de grupos.
- Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas.
- Programas de recuperación.
- Programas específicos personalizados.

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

- Adaptacións curriculares significativas.
- Agrupamentos flexibles.
- Apoio do profesorado especialista en PT e/ou AL.
- Flexibilización da duración do período da escolarización.
- ~~Programas de diversificación curricular~~.
- ~~Programas de cualificación profesional inicial~~.
- Programas de mejora del aprendizaje y del rendimiento.
- Atención educativa ao alumnado que presenta dificultades para a asistencia continuada a un centro educativo.

A MIÑA LABOR COMO PT NUN CENTRO ORDINARIO EN RELACIÓN AO ALUMNADO CON TEA IMPLICA:

- Sensibilizar e concienciar a toda a comunidade educativa sobre o Trastorno do Espectro do Autismo.
- Adecuar e reflexionar sobre a accesibilidade dos nosos centros para o alumnado con TEA.
- Ampliar a formación específica de todo o profesorado en relación ao TEA.
- Dar unha resposta educativa de calidade ao alumnado con TEA respectando os principios de equidade e inclusión.
- Elaborar, buscar, adaptar, seleccionar... diversos materias didácticos para alumnado con TEA.
- Intervención directa con este alumnado.
- Mellorar o noso coñecemento e uso de diversos recursos TIC para elaborar materiais específicos.
- Intervención e apoio constante ás familias do alumnado con TEA.

ÁMBITOS DA INTERVENCIÓN CO ALUMNADO CON TEA:

- Desenvolver hábitos de autonomía persoal.
- Desenvolver os procesos cognitivos básicos: Atención, percepción e memoria.
- Reforzar a adquisición de prerrequisitos/conceptos básicos, actividades de iniciación á lectoescritura e ás matemáticas.
- Reforzar a aprendizaxe das técnicas instrumentais básicas (lectura, escritura e cálculo).
- Desenvolver os aspectos funcionais da linguaxe: Fonoloxía, semántica, sintaxe e pragmática.
- Posibilitar ao máximo o desenvolvemento da linguaxe oral, fomentar a intención comunicativa, propiciar o uso da linguaxe tanto expresiva como compresiva.
- Introducir un SAAC (Sistema PECS, LSE, Benson-Sheaffer...).

- Traballar aspectos concretos da linguaxe como a prosodia, a pragmática, a interpretación literal da mesma, a linguaxe non verbal.
- Recoñecer, discriminar e interpretar as diferentes emocións.
- Incrementar a capacidade de poñerse no lugar do outro, a empatía, compensar as dificultades relacionadas coa Teoría da mente.
- Traballar a psicomotricidade fina e grosa.
- Eliminar/reducir as condutas desadaptadas/condutas disruptivas, fomentando a asimilación de condutas adaptadas/positivas.
- Reducir as estereotipias.
- Desenvolver a súa autoestima e o seu autoconcepto e fomentar a súa inclusión entre o seu grupo de iguais.
- Traballar o desenvolvemento e control das funcións executivas.
- Fomentar o uso das TIC, como ferramenta en si e como medio de acceso á comunicación e á información.

SISTEMA TEACCH

- Ao falar do sistema TEACCH falamos dun sistema de ensinanza que fai fincapé na organización espazo-temporal xunto cos apoios visuais como aspectos clave para a intervención co alumnado con TEA.
- É un programa de Carolina do Norte destinado a persoas con TEA. Este programa foi fundado no 1966 por Eric Schopler e outros. O sistema adáptase a todas as persoas con TEA de todas as idades e de todos os niveis de desenvolvemento.
- A ensinanza estruturada do programa TEACCH está deseñada para abordar as principais diferenzas neurolóxicas que se dan no TEA. Aborda necesidades relativas á comunicación e á linguaxe ademais de aspectos como a atención, memoria, habilidades sociais e hipo/hiper sensibilidade.
- A ensinanza estruturada é un sistema de organizar a aula e facer que os procesos e estilos de ensinanza estean orientados ao TEA.
- Trátase dun sistema de programas educativos estruturados que teñen en conta as habilidades, dificultades e intereses do alumnado con TEA.
- Ponse especial énfase na comprensión e na satisfacción das necesidades individuais.

Obxectivos do sistema TEACCH

- Desenvolver a iniciativa comunicativa e a autonomía do neno ou nena e facilitar a predictibilidade e a anticipación, de maneira que diminuímos aspectos que poidan producir situacións de frustración no alumnado con TEA. Todo elo repercute favorablemente no desenvolvemento da comunicación, na regulación da conduta e na adaptación ao medio.
- Existen catro compoñentes da ensinanza estruturada que se incorporan a calquera programa educativo:

  1. Estruturación física e organización da aula.
  2. Estruturación temporal/Horarios.
  3. Sistemas de traballo individuais.
  4. Estrutura e informacións visuais.

ESTRUTURACIÓN FÍSICA E ORGANIZACIÓN DA AULA

- Fan da mesma que sexa clara, accesible, manexable e interesante; proporcionando ao alumnado con TEA autonomía, reducindo desta maneira a súa ansiedade e posibles distraccións, e fomentando un traballo máis coherente e efectivo.
- Establécense determinadas áreas para cada actividade, establecendo límites físicos claros.
- Debemos minimizar distractores visuais e auditivos.
- Os materiais deben estar accesibles.
- As diferentes áreas serán: Zona de traballo un a un (traballo independente), zona de xogo, zona da merenda, hixiene e vestido, asemblea...

ESTRUTURACIÓN TEMPORAL

- Usaremos diferentes tipos de axendas e horarios (diarios, semanais...). Podendo apoiarnos desde en obxectos, fotos, debuxos, pictogramas, palabra...
- Ofrece ao alumno predictibilidade, claridade e organización, o cal dará lugar a condutas máis tranquilas e colaboradoras porque o alumnado comprende exactamente o que se supón que ten que facer.
- Reducen a ansiedade.
- Axudan a anticipar e a flexbilizar as súas condutas.
- Facilitan as transicións.
- Favorecen a independencia.

Sistemas de traballo individuais

- Axúdanlles xunto aos horarios a organizar cada actividade específica, con eles aprenden a traballar sen supervisión directa do adulto.
- Os sistemas de traballo individuais comunican catro tipos de información ao alumnado con TEA:

  - Que traballo teñen que facer.

  - Canto traballo teñen que facer.

  - Canto falta e cando rematou.

  - Que sucederá unha vez finalizado o traballo.
- Axudan a organizar determinadas actividades; fan que o concepto de "rematado" sexa algo concreto e cheo de significado, comprender ese concepto proporciona ao alumnado con TEA menor ansiedade.

- Deben representarse visualmente segundo o nivel do alumno/a con obxectos, fotografías, imaxes, debuxos, pictogramas, palabra...
- Existen diferentes tipos:

  - Esquerda-dereita, con recipiente de rematado, e de arriba a abaixo.

  - Tarefas de clasificación, facer parellas...

  - Traballos manipulativos.

  - Traballos de escritura...
- O traballo por bandexas:

  A estruturación de traballo por bandexas permite saber ao alumnado con TEA canto traballo ten que facer, xa que se colocan na bandexa o número exacto de pezas que debe colocar, das cores cos que debe pintar... Tamén lle permite saber cando remata o traballo, gardando o material na caixa de rematado que é de cor vermella"

Estrutura e información visual

- Cada tarefa debe estar organizada e estruturada visualmente para reducir ao mínimo a ansiedade, ao dar importancia á claridade, á comprensión e aos intereses.
- Hai tres compoñentes nos materiais que resultan vitais para conseguir resultados positivos:

  - Claridade visual: Cada zona dunha cor, marcar fisicamente unha zona, subliñar, destacar o importante...

  - Organización visual: Distribución e estabilidade dos materiais, distribuír espazos grandes en partes pequenas, separa os materiais en caixas...

  - Instrucións visuais: Axudan á comprensión e á flexibilización, debemos secuenciar os pasos visualmente.

Sistema teacch

Adaptacións e estruturación de espazos e tempos

Ordes/instrucións en pictogramas

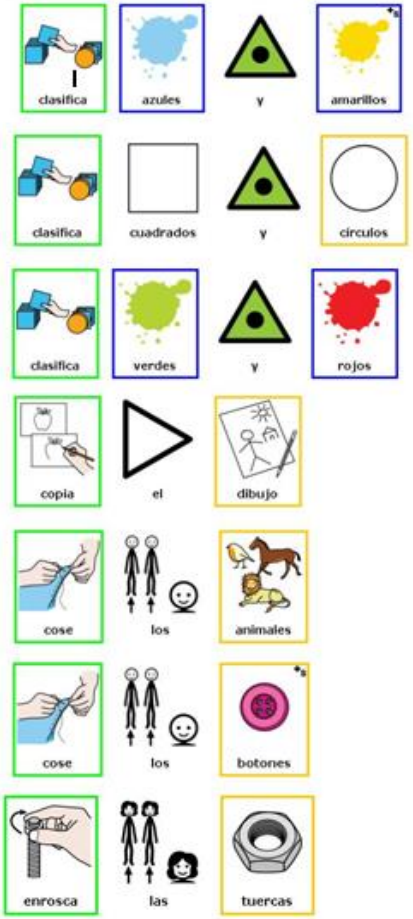

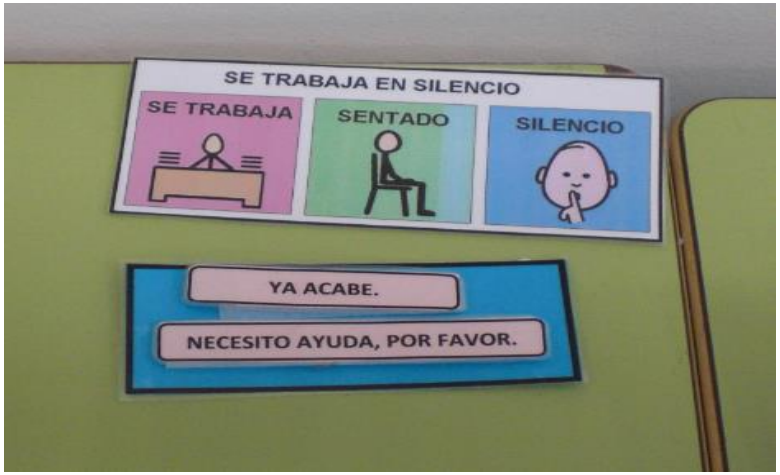

Axendas diarias/calendarios

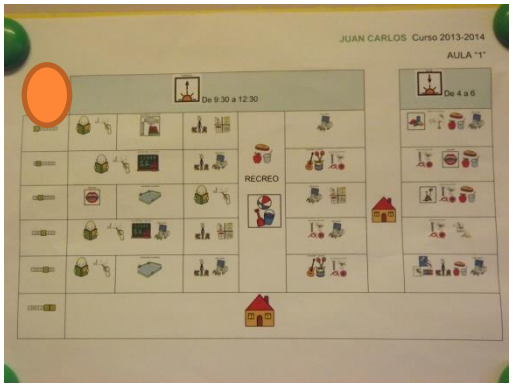

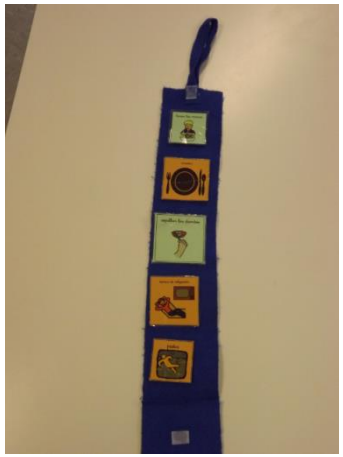

Axendas diarias

¿QUÉ TENGO QUE LLEVAR HOY AL COLE?	LUNES	MARTES	MIÉRCOLES	JUEVES	VIERNES
LA MERIENDA					
EL MANDILÓN					
LA CARPETA					
LA ROPA DE KARATE					

USO DE APOIOS VISUAIS

DO OBXECTO Á PALABRA

FARO

faro

Adaptacións no comedor/baño

Material manipulativo teacch

Adaptacións de material ordinario

Exemplos de adaptacións de fichas

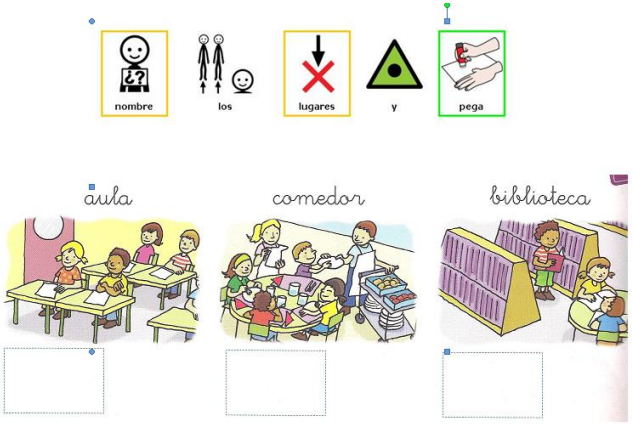

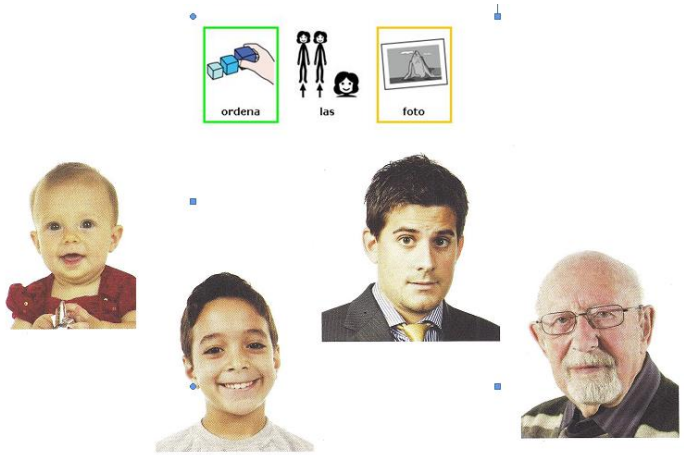

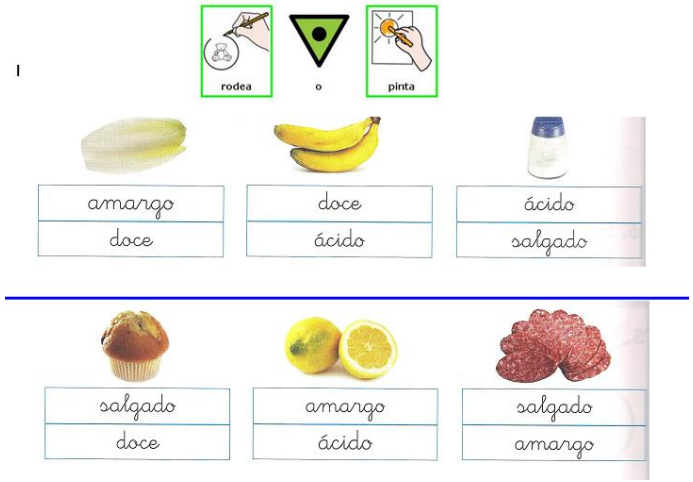

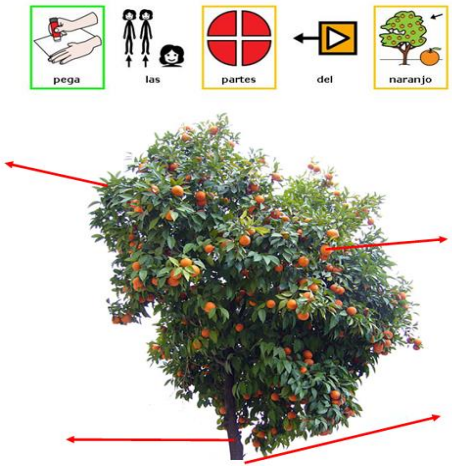

Exemplos de adaptacións de fichas

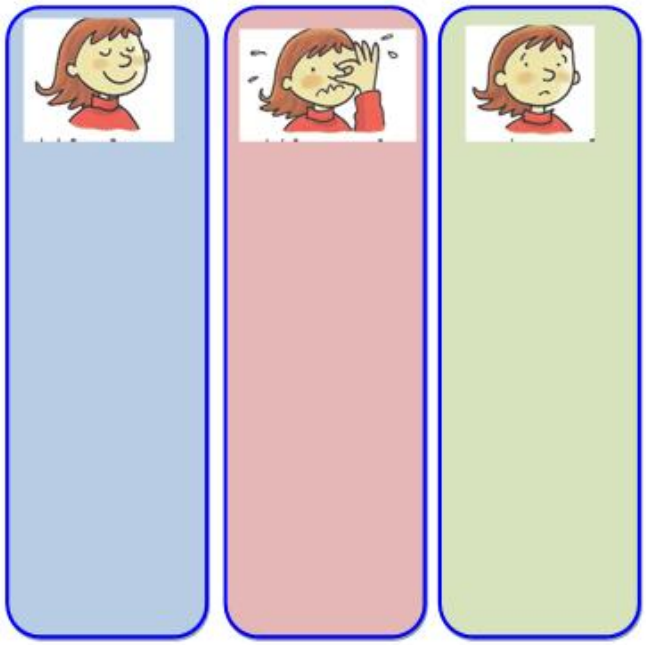

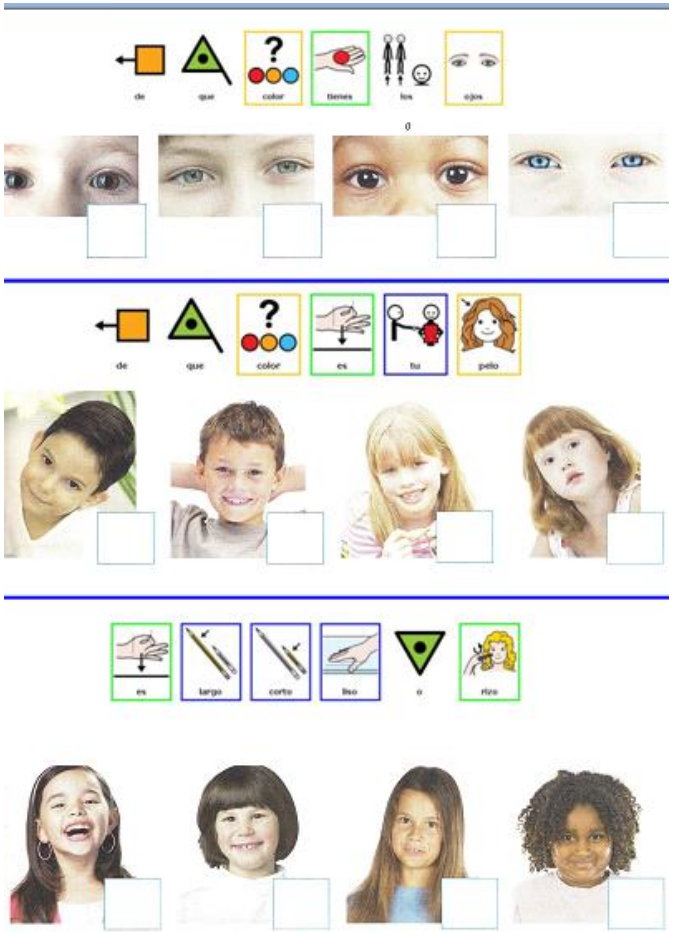

Exemplos de adaptacións de fichas

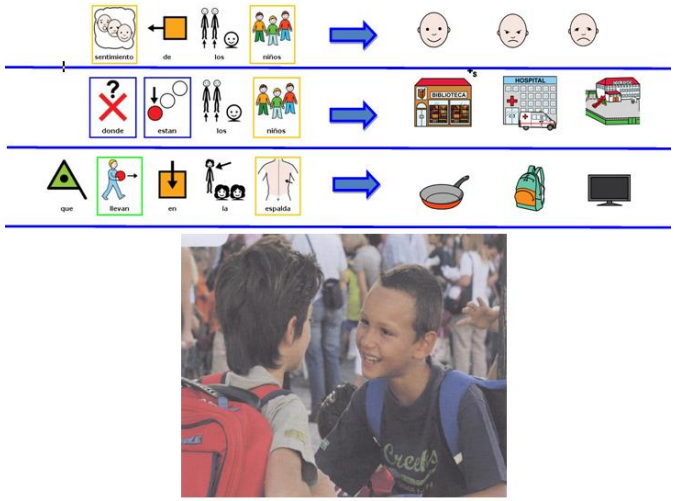

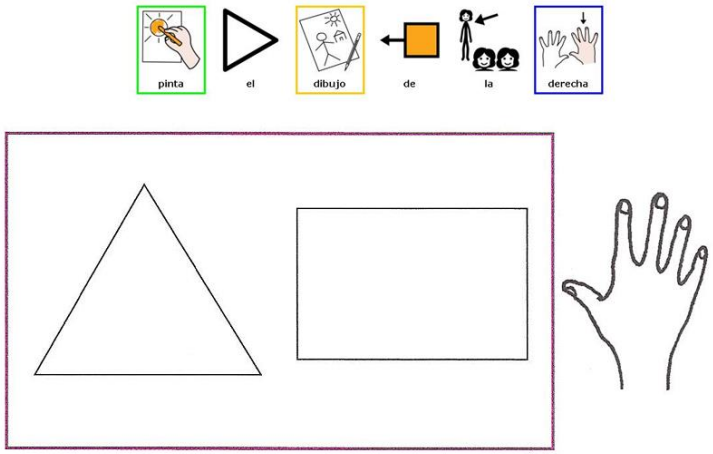

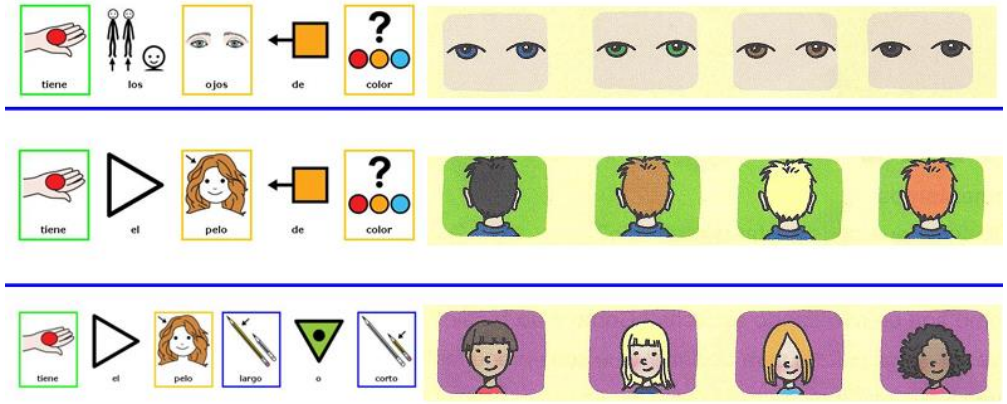

ADAPTACIÓNS DE TEXTOS

TSUKI NO USAGI (COELLO DA LÚA)

CONTA A LENDA QUE UN VELLO PEREGRINO ATOPOU UN DÍA A UN MONO, UN RAPOSO E UN COELLO.

O HOME, DE AVANZADA IDADE, ESTABA ESGOTADO POLA VIAXE E PEDIULLE AOS TRES ANIMAIS, COMO FAVOR, QUE LLE CONSEGUISEN ALGO DE COMIDA.

O MONO SUBIU A UNHA ÁRBORE E RECOLLEU FROITAS RICAS, O RAPOSO COMO BO CAZADOR ATRAPOU UNHA AVE E, O COELLO, CON GRAN PESAR, VOLVEU COAS MANS BALEIRAS.

O COELLO, AO VER AO VELLO COA CARA TRISTE E CANSA, SENTIUSE MAL POR NON TERLLE TRAÍDO NADA. RECOLLEU UNHAS CANTAS PÓLAS E FOLLAS SECAS, ACENDEU LUME E METEUSE DENTRO DEL PARA OFRECERSE A SI MESMO COMO ALIMENTO, DESPOIS DE SER ASADO.

O VELLO, CONMOVIDO POLO SACRIFICIO DO COELLO, DIXO CAL ERA A SÚA VERDADEIRA IDENTIDADE, ERA UN SER DE GRAN PODER, E LEVOU AO COELLO Á LÚA COMO AGRADECEMENTO AO SEU XESTO DE SOLIDARIEDADE.

POR ISO OS COELLOS SALTAN, TRATANDO DE ACADAR AO SEU HEROE QUE DESCANSA NA LÚA. SEGUNDO AS XAPONESAS E OS XAPONESES SE OBSERVAMOS BEN A LÚA VEREMOS QUE O COELLO ESTÁ FACENDO MOCHI, QUE É UN DOCE CONFECCIONADO CON ARROZ.

NÓS TAMÉN, O MESMO QUE OS NIPÓNS E AS NIPONAS, SE MIRAMOS Á LÚA CHEA, VEREMOS UN COELLO.

ESTA É UNHA HISTORIA DE SACRIFICIO E ENTREGA QUE FORMA PARTE DA CULTURA XAPONESA.

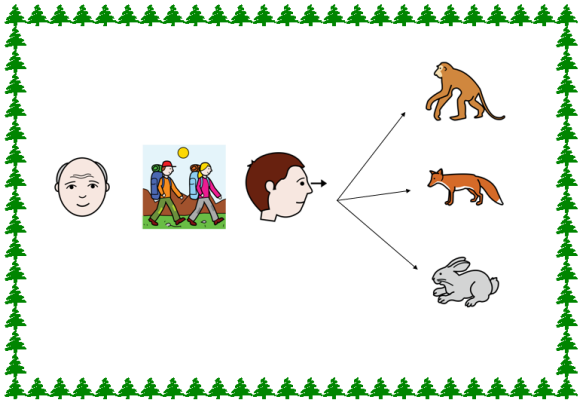

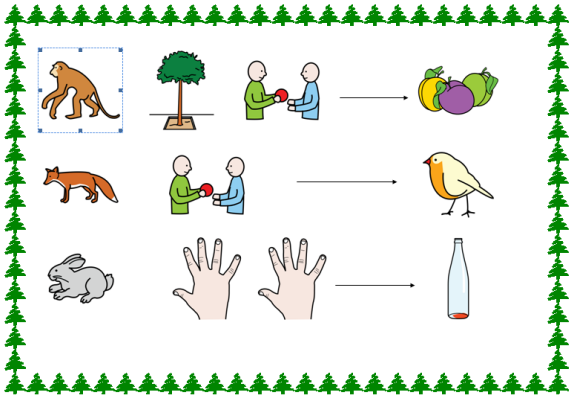

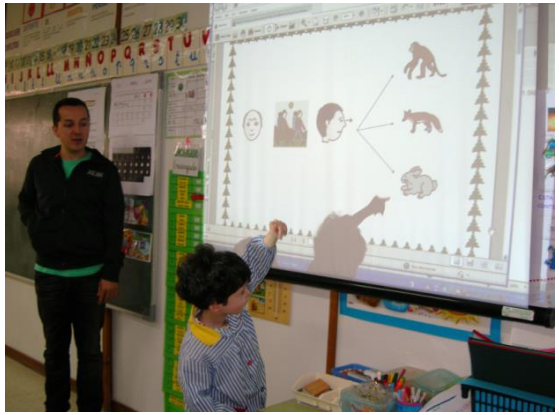

ADAPTACIÓNS DE TEXTOS

“ O DILEMA DE GUILLERMO ”

GUILLERMO É UN DE 10 ANOS.

POLAS 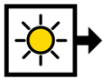 ÁS 8:30H.

ASÉASE

VÍSTESE

LEVA

AO CAN

Á RÚA

PARA

NO KIOSCO

PARA MERCAR

UN DOCE

QUE COMERÁ

NO RECREO

Estratexias metodolóxicas

- Ambiente estruturado, predicible e fixo.
- Distribución do espazo en diferentes zonas.
- Apoios visuais continuos.
- Organización e anticipación temporal.
- Eliminación de elementos distractores.
- Colocación do alumno/a na aula.
- Ter en conta as diferentes hiper/hiposensibilidades do neno/a con TEA.
- Uso dunha linguaxe clara, concreta, precisa, sen uso de dobres sentidos...
- Apoio constante do profesorado e do alumnado.
- Uso de técnicas cooperativas e colaborativas.
- Establecer tempos de traballo independente.
- Organización clara e estruturación do traballo.
- Descomposición das tarefas en partes.

- Usar a aprendizaxe sen erro.
- Encadeamento cara atrás.
- Aproveitamento da ensinanza incidental.
- Darlle significado a calquera intención comunicativa.
- Propiciar aprendizaxes funcionais e favorecer a súa xeneralización.
- Favorecer a intención comunicativa a través da necesidades de peticións.
- Establecer un lugar na aula onde poida relaxarse.

En relación ao currículo

- Priorizar obxectivos e contidos vinculados coa comunicación, competencias sociais, autonomía, técnicas instrumentais básicas...
- Introducir obxectivos e contidos vinculados co TEA, vinculados coa aprendizaxe dun SAAC.
- Reformular obxectivos e contidos adaptándoos ao SAAC que use o alumnado con TEA.
- Adecuar os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe en función das adaptacións que se fagan nos obxectivos e contidos.
- Flexibilizar e adaptar os procedementos e instrumentos de avaliación.

- Realizar tarefas ou exames curtos e concretos, permitíndolle ao alumnado realizalas, de ser necesario, en máis dunha sesión.
- Establecer os exames con preguntas pechadas (verdadeiro/falso, opción múltiple), de completar ou de resposta curta.
- Empregar preguntas con enunciados curtos, precisos e claros, separando debidamente unhas preguntas doutras.
- Nalgúns casos, dadas as dificultades na escrita deste alumnado, permitir a realización dos exames de xeito oral ou a través do ordenador.
- Permitir a presentación de traballos en soporte dixital.
- Visivilizar os tempos de relaización das probas.
- Observar e abordar os posibles bloqueos, distraccións ou "desconexións", ofertando as axudas que precise.
- Recordarlle que pode saltar unha pregunta se non a sabe.
- Asumir os erros de presentación como algo non avaliable, xa que moitos destes nenos e nenas teñen dificultades de psicomotricidade fina.
- Ler con eles/as os enunciados, e que digan coas súas palabras o que teñen que facer, para asegurarse de que comprenderon ben a pregunta.
- Reducir a impulsividade na relaización das probas.
- Adaptar os exames con apoios visuais.

Estratexias metodolóxicas para favorecer a comunicación e socialización

- Flexibilizar os agrupamentos: por parellas, pequeno grupo, gran grupo... e combinalos con outros momentos de traballo individual.
- Actividades colectivas e grupais.
- Técnicas cooperativas e colaborativas.
- Aprendizaxe entre iguais, alumno guía, ensinanza titorizada, círculo de amigos...
- Traballar especificamente competencias sociais e habilidades sociais.
- Aproveitar os puntos fortes do alumnado para organizar situacións de aprendizaxe colaborativa.
- Traballar con todo o grupo-clase habilidades sociais promotoras dos valores de respecto, solidariedade, tolerancia..creando lazos de axuda.
- Intervención nos momentos de xogo e lecer.
- Planificación e organización dos recreos.

En relación ás actividades

- Introducir actividades alternativas ás establecidas para o grupo-clase.
- Reducir o nivel de complexidade das actividades, cun principio e un fin claros.
- Flexibilizar o tempo do que se dispón para realizar as actividades.
- Estruturar ben as tarefas e dividilas en partes.
- Reforzar os pasos intermedios de realización.
- Empregar reforzadores continuos para manter motivado ao alumno/a.
- Partir dos intereses do alumno ou alumna.
- Establecer bancos graduais de actividades, con diferentes niveis de dificultade, e con diferentes formas de expresión e execución.

Material de apoio á adquisición da lectoescritura

Fichas lectoescritura

1.RODEA LA PALABRA CORRECTA:

SOTA SETA	SAL SOL	MASA MESA	CAMISA CASITA	SIRENA SERENO
SACO CASA	CASACA CASTAÑA	BALA BOLOS	CAMIÓN AUTOBÚS	TIJERAS TEJER

CEIP Plurilingüe de Tirán

2.ESCRIBE EL NOMBRE DEBAJO DE CADA DIBUJO:

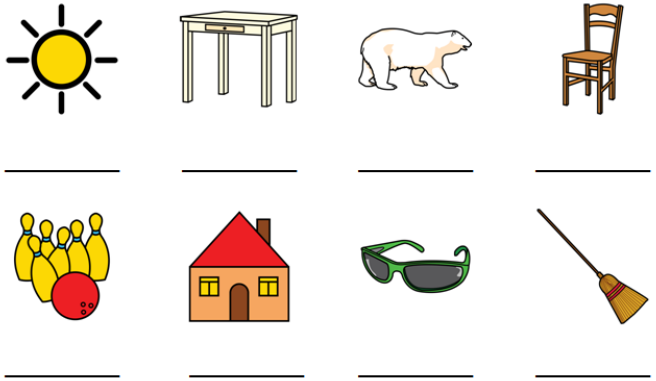

CEIP Plurilingüe de Tirán

6. LEE Y DIBUJA :

SOL	CASA	CAMISETA	OSA
AUTOBÚS	BESO	SEMÁFORO	MESA

CEIP Plurilingüe de Tirán

8. COLOREA LOS DIBUJOS QUE LLEVEN S:

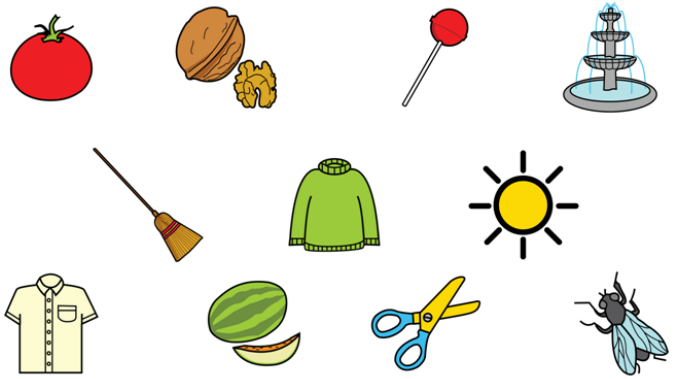

CEIP Plurilingüe de Tirán

Fichas lectoescritura

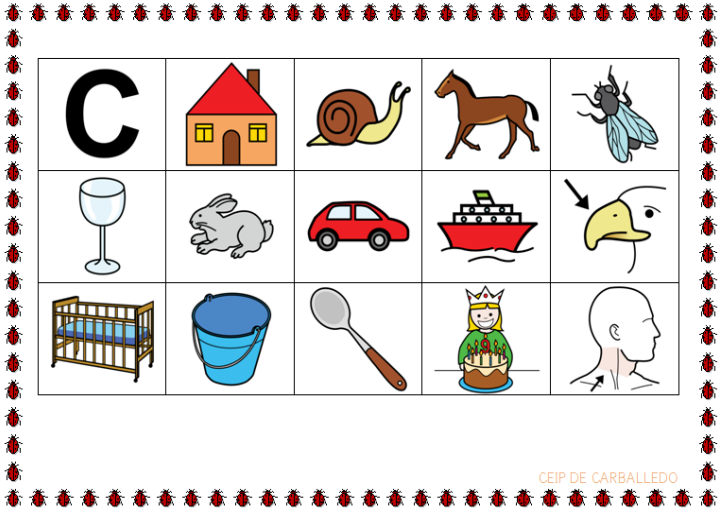

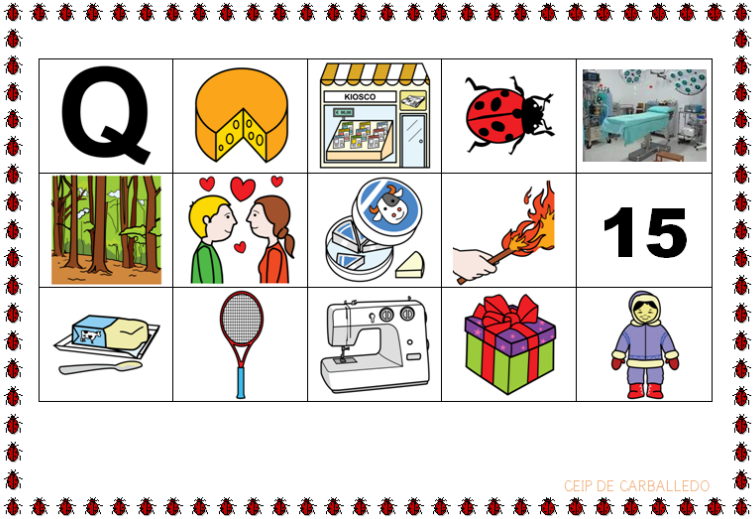

Fichas lectoescritura

1. El cumpleaños de Roque.

La semana pasada Roque estuvo de cumpleaños, en el colegio la profesora le puso una corona dorada que llevó a su casa. Su madre le regaló un muñeco de peluche muy especial: un koala. El sábado por la tarde celebró el cumple y tuvo muchísimos regalos: un coche teledirigido, un barco de juguete, un quimono para judo, un anorak, una chaqueta, un saco de dormir para ir de camping, una almohada con forma de mariquita...

Pero el mejor regalo fue el de su padrino Carlos, una visita al zoo. Allí vio un montón de animales: focas, vacas, caballos, culebras... sólo hubo una cosa que no le gustó, que con tantos animales había muchas moscas y mosquitos, y volvió con una picadura en el cuello.

CEIP DE CARBALLEDO

7. Pega las palabras donde corresponda:

C / c	QU / qu	K / k

CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

9. Completa las palabras con c o qu:

__ asa __ eso __ oche __ orona __ iosco

va __ a mos __ a fo __ a cha __ eta bos __ e

eti __ eta es __ imal mante __ illa mo __ o

mos __ ito pe __ eño má __ ina bu __ e

__ amisa e __ ipo __ onejo remol __ e

CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

11. Busca diferencias entre estas parejas de palabras:

como	tomo	mosquito	moquito
capa	tapa	quiso	queso
pico	pito	escamal	esquimal
caza	taza	saqueto	saquito
corre	torre	jarro	carro
carro	tarro	pasa	casa
poco	poto	cata	casa
casa	cama	pasa	pala
capa	cala	mesa	misa
cometa	coleta	lata	lapa
codo	copa	masa	mala

CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

MATERIAL CONCIENCIA FONOLÓXICA / ORTOGRAFÍA

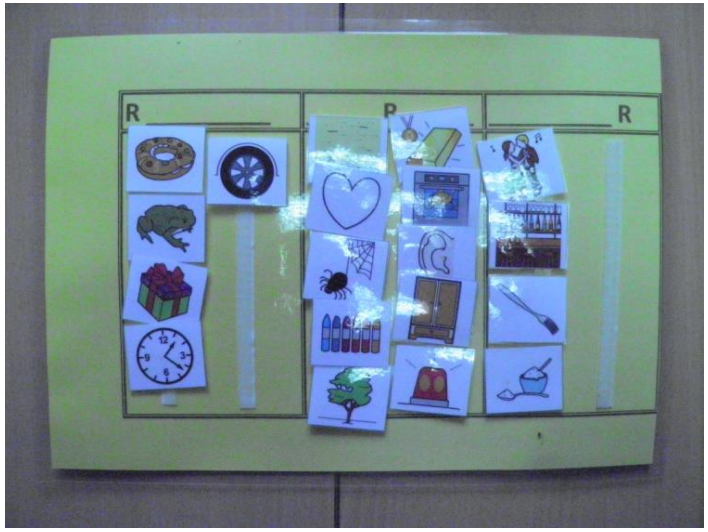

ADQUISICIÓN VOCABULARIO

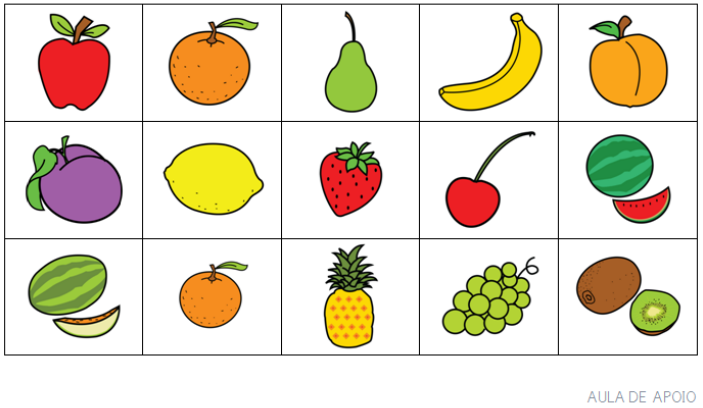

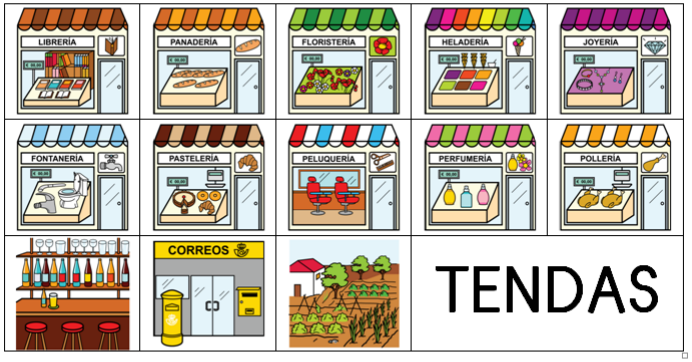

TRABALLANDO CO NOME

ME LLAMO
SAMUEL

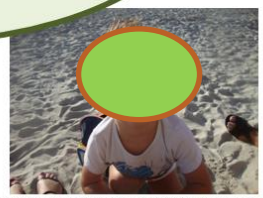

ME LLAMO SAMUEL Y MI NOMBRE TIENE SEIS LETRAS:

S	A	M	U	E	L
1ª	2ª	3ª	4ª	5ª	6ª

LA 1ª LETRA ES LA **S**

QUE ESTÁ EN PALABRAS COMO:

SOPA

SERPIENTE

SETA

CASA

LA 2ª LETRA ES LA **A**

QUE ESTÁ EN PALABRAS COMO:

ÁRBOL

AVIÓN

PAPÁ

MANZANA

ACTIVIDADES LIBRO NOME

LEE Y RODEA LA LETRA L:

	LUNA
	LIMÓN
	CARACOL
	BALÓN
	HILO

LEE Y UNE:

LIMÓN

CARACOL

BALÓN

LUNA

COMPLETA:

LIM_N

LIM_ _

L_ M_N

_____

BANCOS DE ACTIVIDADES PARA DESENVOLVER ASPECTOS DA LINGUAXE COMO:

- PROSODIA: Imitar sons seguindo un ritmo, utilizar diferentes ritmos de emisión, recitar poemas, dicir unha frase con diversas emocións...
- PRAGMÁTICA: Respectar as normas sociais de saúdo e despedida, expresar emocións e sentimentos, normas para manter un diálogo, contar unha experiencia persoal, facer preguntas aos demais...
- INTERPRETACIÓN LITERAL: Traballaremos coa polisemia, frases feitas, refráns, dobres sentidos, chistes, bromas...
- LINGUAXE NON VERBAL: Recoñecemento de expresións faciais e asociación das mesmas ás diversas emocións, manter a mirada, respectar a distancia co interlocutor nun diálogo, xogos que impliquen expresividade facial...
- INTENCIÓN COMUNICATIVA: Dinámicas de grupo, xogos de imitación, xogos funcionais, actividades baseadas no paradigma da intelixencia emocional, role-playing...

MATERIAL COMPLEMENTARIO

MATERIAL COMPLEMENTARIO

MATERIAL COMPLEMENTARIO

OS ANIMAIS
DA GRANXA
SERANTELLOS

	LAGARTO
	PORCO
	CABRA
	CABALO
	OVELLA

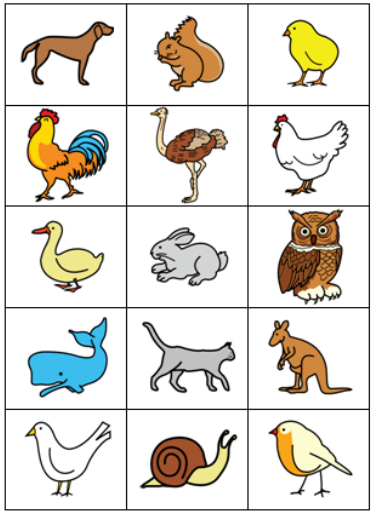

	C		N			
	G		T			
	G		L		Ñ	

MATERIAL COMPLEMENTARIO

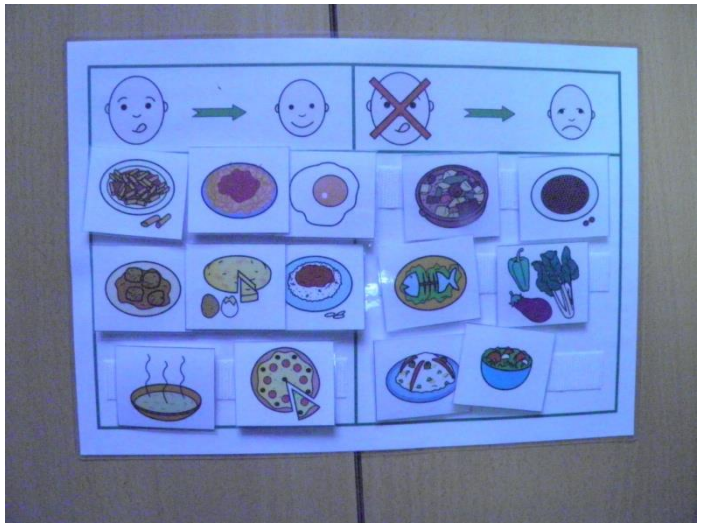

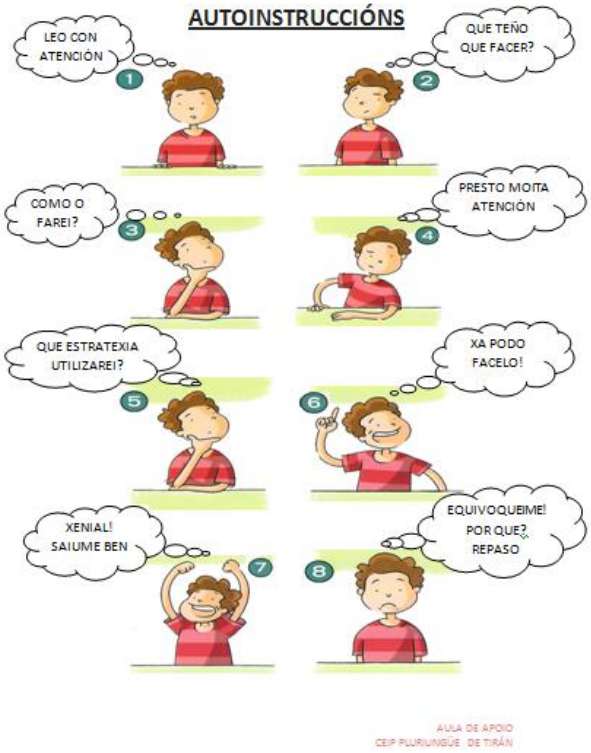

MATERIAL DE APOIO ÁS MATEMÁTICAS

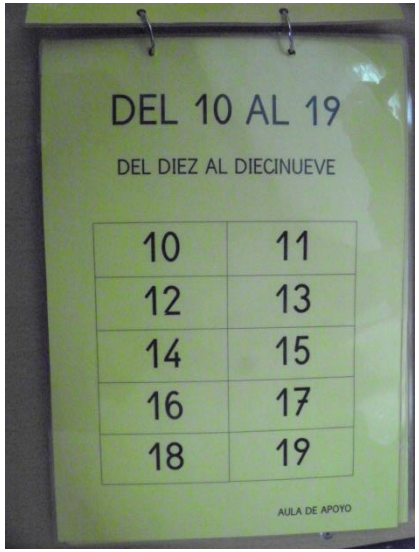

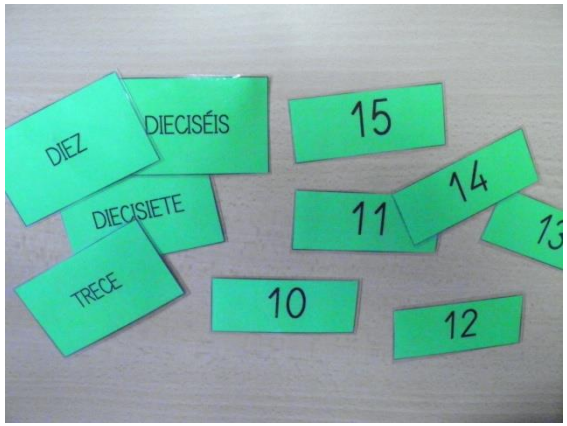

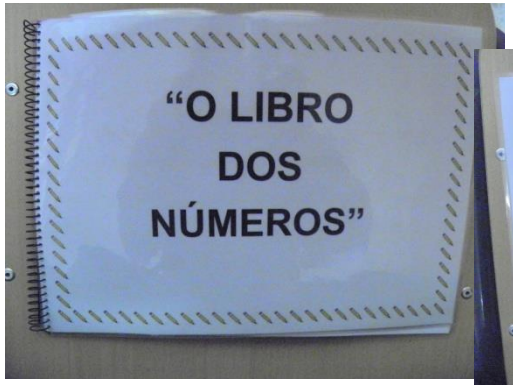

MATERIAL DE APOIO ÁS MATEMÁTICAS

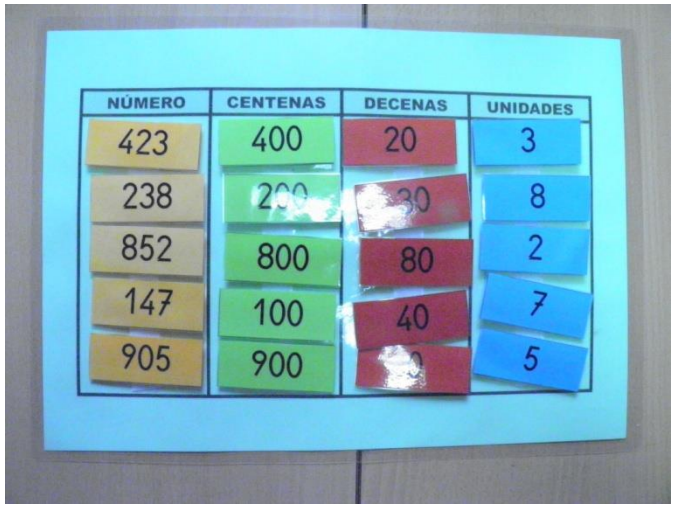

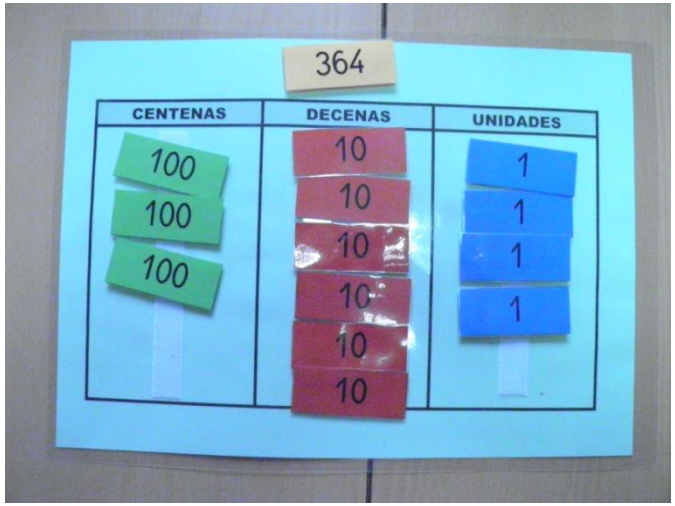

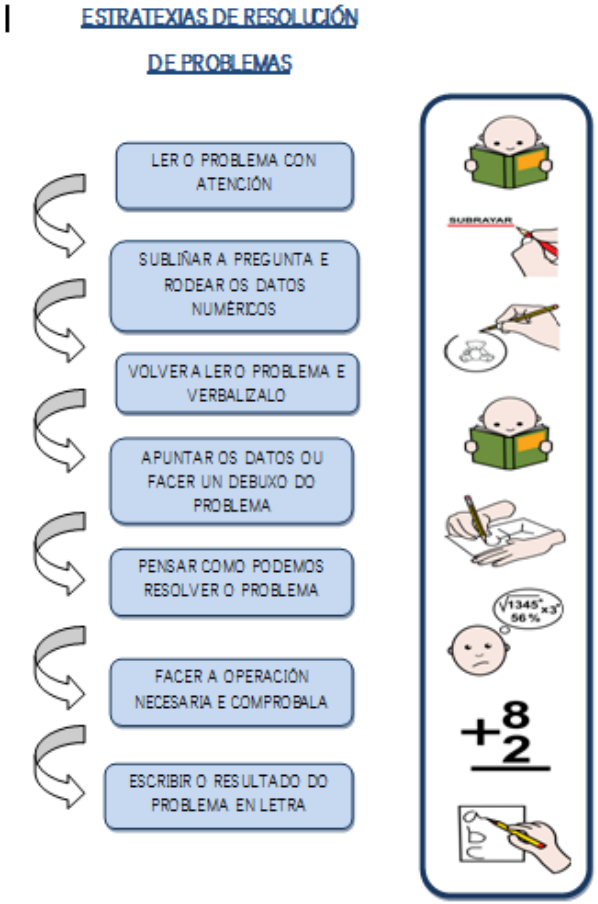

AULA DE APOIO
CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

Historias sociais

As historias sociais son explicacións orais con apoios visuais (debuxos sinxelos, pictogramas...) que imos elaborando co propio neno ou nena con TEA, que xorden de maneira espontánea ou planificada, e teñen diferentes finalidades:

- Anticipar calquera actividade, falar do que imos facer.
- Axudarlle ao neno/a con TEA a expresarse, a explicar algo que lle sucede, que lle preocupa...
- Explicar por que facemos as cousas dunha maneira concreta, dando diversas alternativas e elixindo con el/ela a correcta.
- Mostrar unha boa conduta e reflexionar sobre a mesma.
- Mostrar unha situación de conflito, reflexionar e debater sobre ela e establecer solucións pacíficas para resolvela.

Exemplos historias sociais

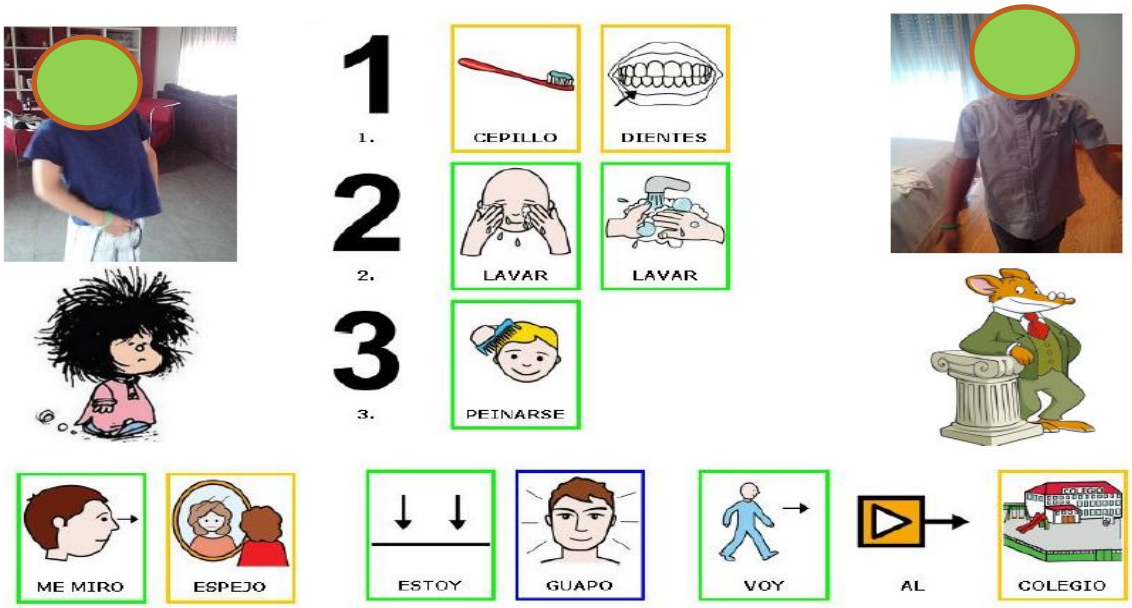

Exemplos historias sociais

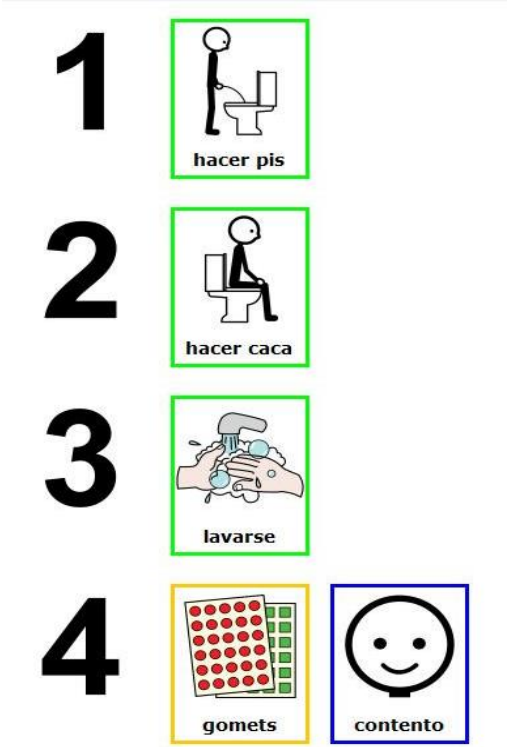

¿QUÉ PASOS DEBO SEGUIR EN CLASE?	ALEX	FABIO
Sacar los libros de la asignatura que me toca sin que nadie me lo diga.		
Abrir el libro en la página que dice la profe.		
Escuchar a la profe cuando explica. No hacer otra cosa a la vez.		
Hacer los ejercicios que me manda la profe.		
Contestar a las preguntas orales que me hace la profe o mis compañeros.		
Intentar ver a los ojos de la profe un poquito de tiempo cuando me hable.		

Exemplos instrucións

NORMAS PARA O DIÁLOGO

	MIRAR AOS OLLOS
	FALAMOS DESPACIO
	NON PODEMOS MOVERNOS CONTINUAMENTE
	ESPERAMOS A QUE REMATE A OUTRA PERSOA PARA FALAR
	NON PODEMOS FALAR MOITO TEMPO SEGUIDO
	NON PODEMOS REPETIR FRASES
	ELIXIMOS UN TEMA QUE NOS GUSTE AOS DOUS

AULA DE APOIO

CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

NORMAS PARA ESCRIBIR BEN NO CADERNO

	FACER BOA LETRA
	RESPECTAR A PAUTA
	RESPECTAR A MARXE
	POR MAIÚSCULA AO COMEZO DE FRASE, DESPOIS DE PUNTO...
	POÑER AS TILDES
	FIXARNOS NA ORTOGRAFÍA
	ESCRIBIR FRASES CON SENTIDO

AULA DE APOIO

CEIP PLURILINGÜE DE TIRÁN

1º		preparo la ropa que me voy a poner
2º		me quito la ropa
3º		pongo el agua templada
4º		me mojo
5º		me echo champú **1 vez**
6º		me mojo para quitar el champú

7º		me echo gel **1 vez...**
8º		... y me doy por todo el cuerpo
9º		me mojo para quitar el champú
10º		me seco con la toalla
11º		me visto
12º		recojo todo

MATERIAL EMOCIÓNS/AUTOCONTROL

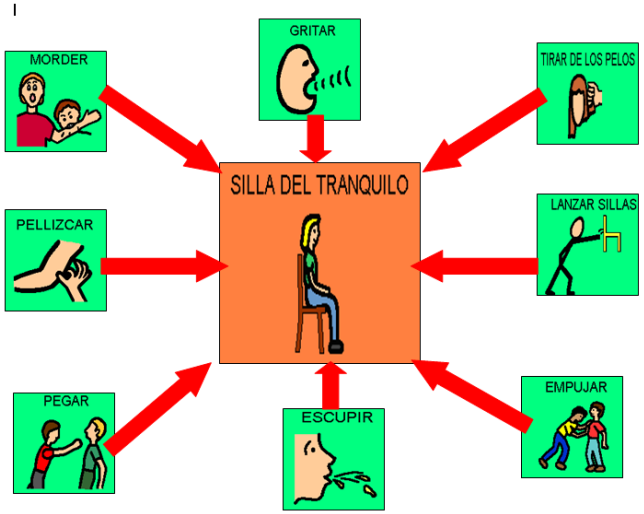

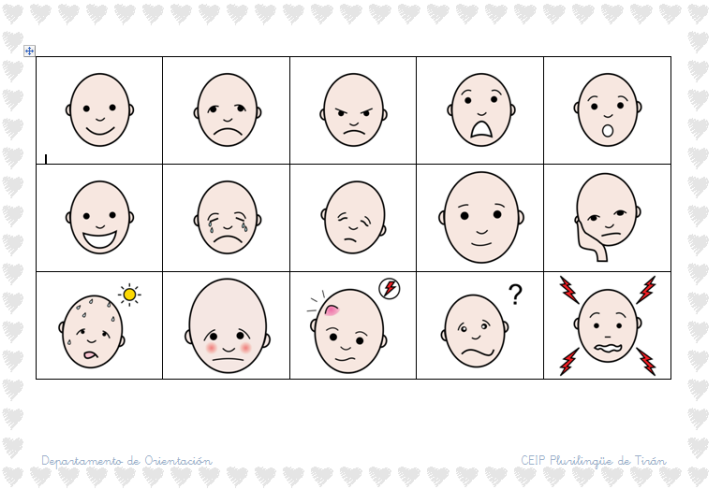

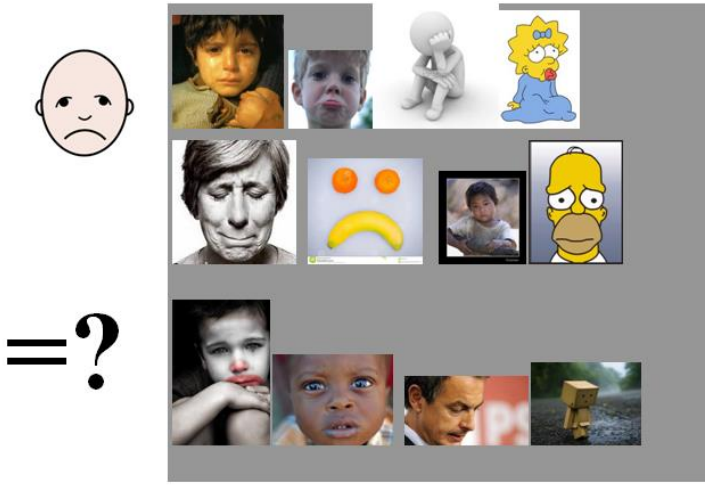

SEGUIMENTO

- Importancia do seguimento.
- Seguimento a través da avaliación.
- Seguimento a través dos diferentes documentos oficiais de avliación, informes psicopedagóxicos, informes dos especialistas en Pedagoxía Terapéutica e/ou Audición e Linguaxe.
- Seguimento a través de recursos organizativos:

  - Reunións de coordinación cos diferentes profesionais implicados, tanto internos como externos.

  - Reunións periódicas con todo o equipo docente (importancia da labor da persoa titora).

  - Reunións dos membros do DO.

  - Reunións coa familia.
- Seguimento co propio neno ou nena con TEA .
- Seguimento a través dos compañeiros e compañeiras do alumno ou alumna con TEA.

Ferramentas informáticas

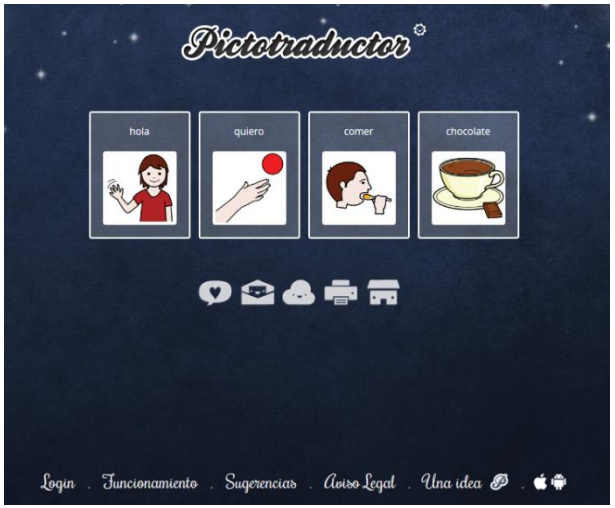

AraWord . **AraWord** es una aplicación informática de libre distribución, enmarcada dentro de una suite de herramientas para la comunicación aumentativa y alternativa, que consiste en un procesador de textos que permite la escritura simultánea de texto y pictogramas, facilitando la elaboración de materiales y adaptación de textos para las personas que presentan dificultades en el ámbito de la comunicación funcional.

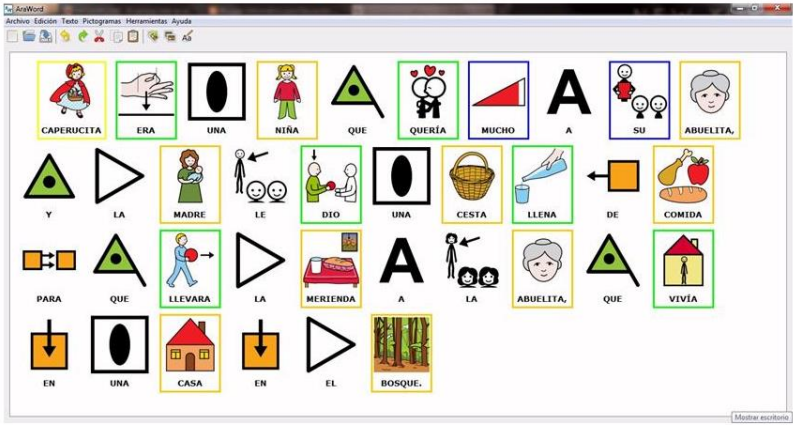

MATERIAL SENSIBILIZACIÓN

GRUPO DE TRABALLO "ELABORACIÓN DE MATERIAIS PARA ALUMNADO CON TRASTORNO DO ESPECTRO AUTISTA"

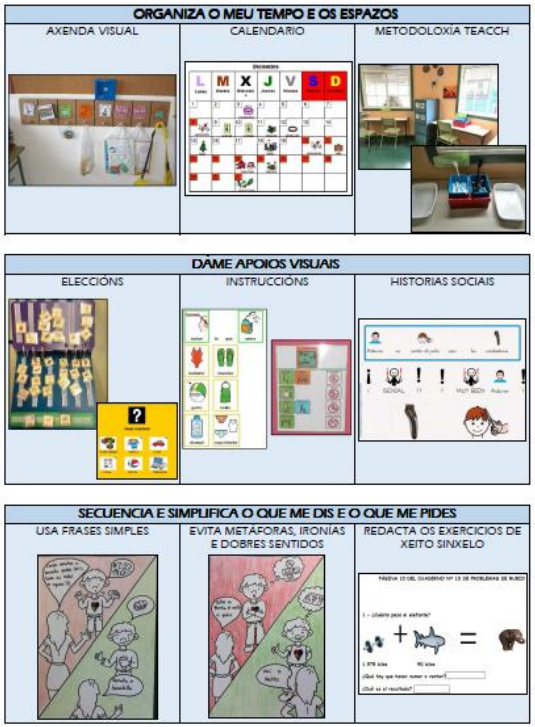

GRUPO DE TRABALLO "ELABORACIÓN DE MATERIAIS PARA ALUMNADO CON TRASTORNO DO ESPECTRO AUTISTA"

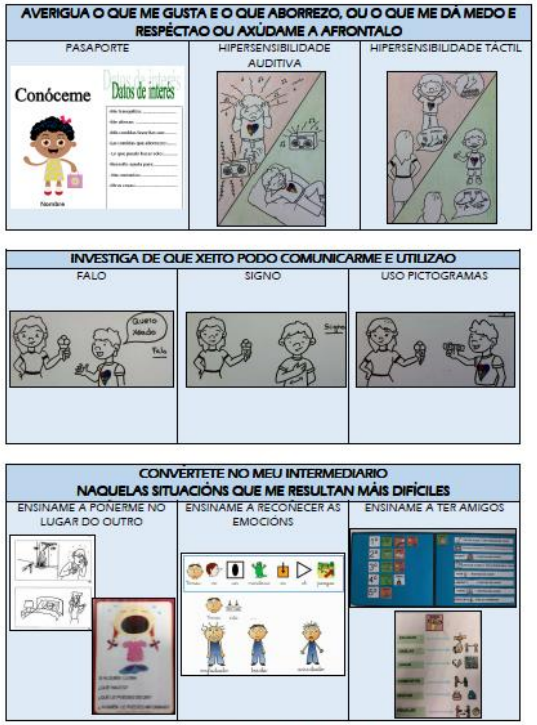

GRUPO DE TRABALLO "ELABORACIÓN DE MATERIAIS PARA ALUMNADO CON TRASTORNO DO ESPECTRO AUTISTA"

MATERIAL SENSIBILIZACIÓN

PARA ENTENDELOS HAI QUE SABER O QUE SENTEN…….

CADA PERSOA UNHA SENSACIÓN

PARA ENTENDELOS HAI QUE SABER O QUE SENTEN…….

CADA PERSOA UNHA SENSACIÓN

PARA ENTENDELOS HAI QUE COÑECER OS SEUS INTERESES

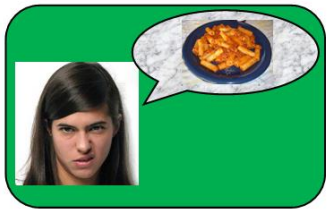

Material de consulta

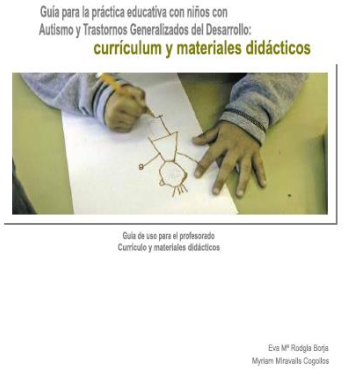

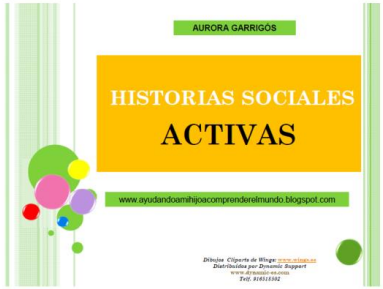

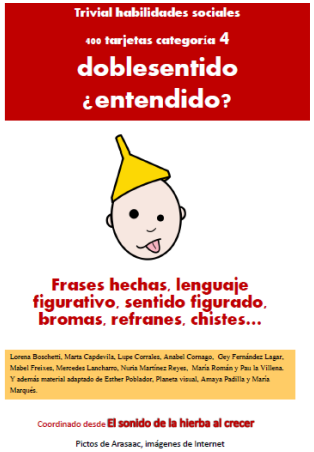

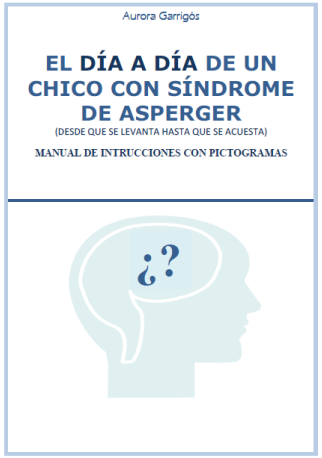

Fichas de trabajo y manual

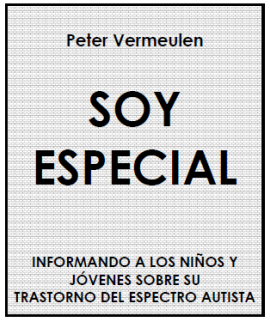

Traducido por Jimena Drake de
I am Special – Introducing children and young people to their autistic spectrum disorder
by Peter Vermeulen
Jessica Kingsley Publisher
London and Philadelphia

PARA REMATAR:

Todos estes recursos son parte das ferramentas necesarias para facilitar a inclusión do alumnado con TEA nos nosos colexios, e deste xeito, crear escolas para todos e todas.

"Os bosques serían demasiado silenciosos se cantasen só os paxaros que mellor o fan"

H.Van Dike

MOITAS GRAZAS POLA VOSA ATENCIÓN!

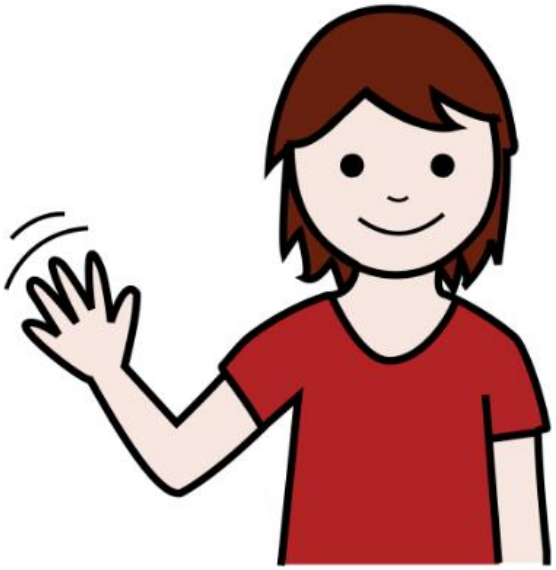

marcosbarreira@edu.xunta.es